

הפקולטה למדעי הנתונים והחלטות

הטכניון - מכון טכנולוגי לישראל

המרצה: ד"ר שרון רגב-טייטלרהמתרגלת: ד"ר איילת קוגוס**בחינה במבוא לכלכלה (094591)****תאריך הבחינה: 18.02.26****מועד א' חורף תשפ"ו**הוראות לנבחן/ת:

- משקל כל שאלה מבין שאלות 1-20 : 5 נקודות.
- שאלות 1-12 : מיקרו ; שאלות 13-20 : מאקרו.
- ניתן לצבור בבחינה בסה"כ 100 נקודות.
- יש לסמן את התשובות בטופס התשובות לסריקה בעט בצבע כחול/שחור בלבד.
- יש לסמן היטב תשובה אחת בלבד לכל שאלה.
- בתחילת הבחינה יש להקפיד לרשום ולסמן כראוי את תעודת הזהות ומספר הטור על טופס התשובות לסריקה.
- הבחינה בת 3 שעות בלבד.
- באפשרותך להשתמש בדף הנוסחאות המצורף לבחינה, ובמחשבון מדעי רגיל (לא מדעי).
- כל חומר עזר אחר אסור.
- בשאלות במיקרו כלכלה יש להניח שעקומות הביקוש וההיצע רגילות (אלא אם כתוב אחרת בגוף השאלה או בתשובות).
- בשאלות במאקרו כלכלה יש להניח קשיחות מחירים כלפי מטה.
- בשאלות במאקרו כלכלה יש להניח משק מקומי סגור בלבד.
- עליך להתבסס על ההנחות כפי שנלמדו במסגרת הקורס בהרצאות ובתרגולים.
- עליך להגיש את טופס הבחינה (השאלות), את מחברות הטייטה, ואת טופס התשובות.
- שים/י לב שתעודת הזהות רשומה כראוי על גבי דף השער ועל גבי טופס התשובות.
- שים/י לב לסמן את מספר הטור, כפי שמופיע על טופס הבחינה, על גבי טופס התשובות.
- הציון ייגזר מטופס התשובות בלבד!

בהצלחה!!!

שאלה 1

במשק מסוים פועלים שני שווקים תחרותיים האחד למוצר X והשני למוצר Y .
 בשוק למוצר X הביקוש נתון על ידי: $P_X = 10$, וההיצע נתון על ידי $P_X = Q_X + 2$.
 בשוק למוצר Y הביקוש נתון ע"י: $P_Y = 5$, וההיצע נתון על ידי $P_Y = Q_Y$.
 כעת, הממשלה מטילה מס בגובה 2 ש"ח ליחידה על מוצר X ומשתמשת בכל הכנסותיה ממיסים למימון סובסידיה כוללת למוצר Y , וידוע שהסובסידיה היא בגודל קבוע (חיובי ממש) ליחידה.
 לפיכך, מהו עודף הצרכנים בכל אחד משני הענפים בשווי משקל לאחר התערבות הממשלה?

- א. 0
- ב. 5
- ג. 10
- ד. 100
- ה. אינסוף ∞

שאלה 2

מוצרים Y, X הם מוצרים משלימים.
 ידוע שענפי המשק פועלים בתנאי תחרות משוכללת. (היצע וביקוש רגילים).
 לאחרונה בוצעה התייעלות באופן הייצור של מוצר Y .
 בהתאם לכך, מי מהבאים נכון בשווי משקל?
 א. הרווחה החברתית בשני הענפים ירדה.
 ב. הרווחה החברתית בענף Y ירדה, ועודף הצרכן בענף X עלה.
 ג. הרווחה החברתית בענף Y עלתה, ועודף היצרן בענף X עלה.
 ד. הרווחה החברתית בענף Y עלתה, ועודף היצרן בענף X ירד.
 ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 3

שוק המילקי פועל בתנאי תחרות משוכללת ומחיר השוק למילקי הוא 5 ₪.
 הניחו ביקוש והיצע רגילים.
 אם ידוע שענף המילקי נפתח כעת לסחר בינלאומי, מי מהבאים נכון?
 (הניחו ביקוש/היצע מקומי רגיל, וביקוש/היצע חו"ל גמיש לחלוטין).
 א. אם ידוע שמתקיים ייבוא, אזי עודף היצרן קטן, אך סך הרווחה החברתית גדלה.
 ב. אם ידוע שמתקיים ייבוא, אזי עודף היצרן ללא שינוי.
 ג. אם ידוע שמתקיים ייבוא, אזי עודף הצרכן ללא שינוי.
 ד. אם ידוע שמתקיים ייצוא, אזי עודף היצרן גדל, וגם הוצאות הצרכנים המקומיים גדלו.
 ה. אם ידוע שמתקיים ייצוא, אזי עודף הצרכן גדל ורווחת היצרנים ללא שינוי.

שאלה 4

גמישות הביקוש ביחס למחיר של עצים ננסיים בישראל הינה יחידתית לכל נקודה על הביקוש. כל העצים הננסיים הנמכרים במשק מיובאים מיפן בלבד (אין ייצור מקומי), וידוע כי במצב המוצא נמכרו Q_0 עצים ננסיים.

אם יוטל מכס בגובה A על ייבוא עצים ננסיים, מי מהבאים נכון בשווי משקל?

- א. תקבולי הממשלה מהמכס שווים $A \cdot Q_0$.
- ב. פדיון היצרנים (היפניים) ממכירת עצים ננסיים בישראל לא ישתנה.

ג. **הוצאות הצרכנים על עצים ננסיים לא ישתנו.**

- ד. הרווחה החברתית תגדל.
- ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 5

בענף A קיים יצרן מונופוליסטי הרואה לפניו את עקומת הביקוש המצרפי: $P = 100 - Q$ בהנחה שהעלות השולית היא פונקציה לינארית עולה מהצורה $MC = \alpha \cdot Q$ (הניחו $\alpha > 0$) מהי גמישות הביקוש בנקודה שבה ייצר המונופול בשווי משקל?

- א. 0
- ב. קטנה מ-1
- ג. שווה ל-1
- ד. **גדולה מ-1**
- ה. אין מספיק נתונים ולא ניתן לדעת

שאלה 6

ענף השוקולד בטעם תפוז נמכר תמיד בשוק המקומי, ו**מיוצא** לחו"ל במצב התחלתי. נתון שאין מיסוי על שוקולד בטעם תפוז. הניחו כעת, כי הממשלה מחליטה לעודד ייצור ומתלבטת בין סבסוד כל יחידה מיוצאת של שוקולד או סבסוד כל יחידה מיוצרת. ידוע כי מטרת הממשלה היא למזער עלויות בגין סבסוד ולהגדיל את הייצוא ככל הניתן.

בהתאם לכך, מה יקרה בשווי משקל?

- א. מחיר המוצר לצרכן בשוק המקומי יישאר ללא שינוי
- ב. כמות שווי משקל תקטן
- ג. **עודף הצרכנים יקטן**
- ד. הרווחה החברתית תקטן, רק אם גמישות הביקוש נמוכה מ-1
- ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה

שאלה 7

ידוע כי עקומת הביקוש המצרפי למוצר Q בענף תחרותי הינה בעלת גמישות יחידתית כך שסכום הוצאות הצרכנים תמיד שווה K (חיובי ממש).

כל הפירמות בענף זהות, ולכל פירמה עקומת ההוצאות מהצורה: $TC(q) = 25 + q^2$.
אם ידוע שבשווי משקל בטווח הארוך פועלים 80 יצרנים, מהו K ?

- א. 1
- ב. 25
- ג. 80
- ד. 2500
- ה. 4000

שאלה 8

מי מהבאים נכון?

א. בחלק שבו עקומת העלות השולית MC גדולה מעקומת העלות הממוצעת הכוללת ATC , עקומת התפוקה הממוצעת יורדת.

- ב. מוצר גיפן (Giffen) הוא מוצר נחות כך שהשפעת ההכנסה קטנה מהשפעת התחלופה.
- ג. כאשר עקומת העלות השולית MC שווה לעקומת העלות הממוצעת המשתנה AVC , הרווח התפעולי חיובי ממש.
- ד. התערבות ממשלתית תמיד מקטינה את הרווחה החברתית של המשק.
- ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 9

בענף מסוים הפועל בתנאי תחרות משוכללת, ידוע שהביקוש קשיח לחלוטין, וההיצע רגיל. כעת, הממשלה מחליטה להבטיח מחיר מקסימום לצרכן, ולשם כך מסבסדת את היצרן (הניחו סובסידיה בגודל קבוע לכל יחידה מיוצרת, ומחיר המקסימום גבוה מנקודת הסגירה). כתוצאה מהתערבות הממשלה, מי מהבאים נכון בשווי משקל (טווח קצר)?

- א. עודף היצרנים יגדל.
- ב. כמות שווי משקל תגדל.
- ג. המחיר לצרכן יעלה במחצית מגובה הסובסידיה.
- ד. מחיר המוצר שיקבלו היצרנים (מחיר סופי ליחידה) יישאר ללא שינוי עבורם.
- ה. סך פדיון היצרנים יעלה, בעוד שסך הוצאות הצרכנים יישאר ללא שינוי.

שאלה 10

בשוק תחרותי למוצר Q כמות קבועה של הון. בשוק עובדים פועלים בשכר לעובד של 60. עקומת הביקוש המצרפי למוצר Q בשוק מתוארת על ידי המשוואה $P(Q) = 40 - 2Q$, וידוע כי בשווי משקל מייצרים כמות של 5 יחידות. מנתונים אלו מהי התפוקה השולית של העובדים בשווי משקל?

א. 1

ב. 2

ג. 3

ד. 4

ה. לא ניתן לחשב את התפוקה השולית של פועלים.

שאלה 11

X ו- Y הם מוצרים תחליפיים, הפועלים בענפים מקומיים בלבד בתנאי תחרות משוכללת. כעת, ידוע כי ענף Y נפתח לייצוא (כלומר מתקיים ייצוא בענף Y). הניחו ביקוש/היצע מקומיים רגילים, וביקוש/היצע חו"ל גמיש לחלוטין. לפיכך, מי מהבאים נכון בשווי משקל חדש?

א. מחיר Y עלה, ופדיון היצרנים בענף X עלה.ב. מחיר Y ירד, ופדיון היצרנים בענף X עלה.ג. מחיר Y ירד, אך אין לדעת מה יקרה לפדיון היצרנים ללא גמישות הביקוש ל- X .ד. מחיר Y עלה, והרווחה החברתית בענף X ירדה.ה. מחיר Y נותר ללא שינוי, ועודף הצרכנים בענף X עלה.**שאלה 12**

במשק פתוח קיימים תמיד: (1) ביקוש מקומי (רגיל) לבלונים ו-(2) ייצוא של בלונים. ידוע שהביקוש וההיצע המקומיים רגילים, וביקוש חו"ל גמיש לחלוטין. כעת, הכנסת הפרטים המקומיים עלתה וידוע שבלונים הוא מוצר נורמלי. כתוצאה מכך, מה מהבאים נכון?

א. רווחת (עודף) היצרן לא השתנה.

ב. סך הרווחה החברתית במשק לא השתנה.

ג. הכמות הנצרכת ע"י המקומיים לא השתנה.

ד. הכמות המיוצאת לא השתנה.

ה. עודף הצרכן המקומי לא השתנה.

שאלה 13

- משק סגור נמצא במצב מוצא של אבטלה – קיים פער דפלציוני. הניחו עקומות לינאריות רגילות במודל המשולב. מבין הבאים, מהי המדיניות המומלצת לשם צמצום הפער והתכנסות על תוצר תעסוקה מלאה?
- הגדלת יחס הרזרבה.
 - מלווה מהציבור לממשלה.
 - מדיניות פיסקלית מרחיבה במימון הלוואה מהבנק המרכזי.
 - הקטנת תשלומי ההעברה לציבור.
 - מדיניות ריסון משולבת (פיסקלית-מוניטרית).

שאלה 14

במשק נתון מתקיים:

$$C = 200 + 0.75Y_d ; G = 625 ; T = 500 ; I = 600 - 10r ;$$

$$L(Y, r) = 500 + Y - 60r$$

- כמות הכסף הנומינלית היא 2000. רמת המחירים במצב המוצא היא 1. הניחו שהציבור לא משנה את כמות המזומנים בידיו. ידוע שבמצב המוצא, תוצר שיווי משקל שווה לתוצר תעסוקה מלאה (ללא עליית מחירים). כעת, ידוע כי הממשלה מבצעת הרחבה פיסקלית במימון מלווה מהבנק המרכזי בשווי של 100 ₪. כתוצאה מכך ולפי המודל המשולב, מי מהבאים נכון בשווי משקל (ביחס למצב המוצא)?
- התוצר גדל, והריבית ירדה.
 - התוצר גדל, והריבית ללא שינוי.
 - הריבית עלתה, והמחירים עלו.
 - התוצר והריבית ללא שינוי.
 - התוצר ללא שינוי, והריבית ירדה.

שאלה 15

במשק מסוים מתקיימים הבאים:

- הצריכה הפרטית: $C = 500 + 0.8Y_d$, הוצאות הממשלה: $G = 100$, השקעות: $I = 200$. הניחו כי קיימים מסים קבועים בלבד, ובמצב המוצא נתון שאין חסכון ציבורי כלומר: $S_G = 0$. ידוע כי במצב המוצא קיימת אבטלה.

לפי מודל קיינס הפשוט (שוק המוצרים) מי מהבאים נכון בשווי משקל?

- אם הממשלה תחליט להגדיל את הוצאותיה בלבד, סך החסכון במשק יגדל.
- אם הממשלה תפעיל מדיניות תקציב מאוזן ע"י הגדלת הוצאותיה, סך הגירעון הציבורי יגדל.
- אם הממשלה תפעיל מדיניות תקציב מאוזן ע"י הגדלת הוצאותיה, התוצר יגדל והאבטלה תצטמצם.

תצטמצם.

- מכפיל התקציב המאוזן שווה 1, ומכפיל קיינס הרגיל שווה 3.
- אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 16

משק סגור נמצא במצב מוצא בשווי משקל באבטלה. הניחו עקומות לינאריות רגילות במודל המשולב. ידוע כי ההשקעות תלויות בריבית בלבד, והצריכה הפרטית תלויה בהכנסה הפנויה בלבד. כעת, הממשלה מחליטה להגדיל תשלומי העברה ובמקביל לוקחת הלוואה מהציבור. (הניחו שלא ייווצר מצב של עודף ביקושים). בהתאם לכך ולפי המודל המשולב, מה יקרה לכמות הכסף הריאלית במשק בשווי משקל?

א. לא תשתנה.

- ב. תגדל.
ג. תקטן.
ד. תלוי בנטייה השולית לצורך mpc .
ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 17

במשק "לגולנד" יחס הרזרבה הנדרש מהבנקים המסחריים הוא $0 < r_e < 1$. כעת, ידוע שהבנק המרכזי הקטין את יחס הרזרבה, אך מעוניין לשמור על כמות כסף נומינלית קבועה במשק.

מבין החלופות הבאות ולפי מודל מערכת הבנקים, כיצד תושג מטרתו של הבנק המרכזי?

- א. הבנק המרכזי יקנה אג"ח מהציבור
ב. הממשלה תגדיל את הוצאותיה במימון מלווה מהציבור
ג. הבנק המרכזי ימכור אג"ח לציבור
ד. עירוי חיצוני חיובי (הלוואה מהבנק המרכזי לממשלה)
ה. הקטנה נוספת של יחס הרזרבה

שאלה 18

משק סגור נמצא בשיווי משקל בתעסוקה מלאה. הניחו עקומות לינאריות רגילות במודל המשולב. ידוע כי ההשקעות תלויות בריבית בלבד, והצריכה הפרטית תלויה בהכנסה הפנויה בלבד. כעת, הממשלה מחליטה להקטין את הוצאותיה (צמצום פיסקלי) ובמקביל הבנק המרכזי קונה אג"ח מהציבור. ידוע כי בעקבות הקנייה כמות הכסף הנומינלית במשק גדלה ב-100%, והציבור מחזיק בידיו באותה כמות מזומנים.

בהתאם לכך, מה יקרה לרמת המחירים בשווי המשקל החדש?

- א. במקרה שנוצר עודף ביקושים רמת המחירים תעלה ביותר מ-100%.
ב. במקרה שנוצר עודף ביקושים רמת המחירים תעלה בדיוק ב-100%.
ג. במקרה שנוצר עודף ביקושים רמת המחירים תעלה בפחות מ-100%.

- ד. בכל מקרה המחירים יעלו ב-100%.
ה. בכל מקרה רמת המחירים לא תשתנה כלל.

